

საცხოვრით შემოდის გა-
რედან ათასგვარი ჭორი, მითქ-
მა-მოთქმა, მტრული სისინიც ის-
მის, მუქარაც, ნიშნის მოგებაც.
ბევრი საგანგებოდაა გავრცელე-
ბული, ზოგიც უბრალოდ აგორ-
ებული. პესიმისტური ფონიც
იგრძნობა, მორცხვი ნოტიც დაბ-
ნეულობისა. იკვეთება წინააღმ-
დეგობათა კვანძი, გართულებუ-
ლი და ხელოვნურად გაბერილი.
ვიღაცა ცდილობს აამლვრიოს
წყალი, გაახელოს ვნება, გასაქა-
ნი მისცეს პიროვნულ ბოლმას.
ერთბაშად გაიხსნა თითქოს ყვე-
ლა იარა. ქართველთათვის როდი
ყოფილი უცხო ასეთი ვითარება,
დიდ პოლიტიკურ ძვრებს ყოვე-
ლთვის უსწრებდა წინ ემოციათა
სიმძაფრე. სიდიადეც ტკივილებ-
ით იწყებოდა (დავით აღმაშენე-
ბლის აღსაყდრების წინა პერიო-
დი, გიორგი ბრწყინვალეს კარი-
ერის დასაწყისი). სამწუხაროდ,
კატასტროფებიც ასეთ წიაღში
მწიფდებოდა (ვახტანგ VI-ის მა-
რცხი, გაიხენეთ დავით გურამი-
შვილის „ქართლის ჭირი“ ან
კრწანისიც, ვითარცა 1801 წლის
აქტის სისხლიანი უვერტიურა).
ისტორია გვასწავლის, თუ ქართ-
ველობამ დასძლია შინაგანხეთ-
ქილება — დაიბადება მსოფლიო
მნიშვნელობის ფენომენი, თუ
კრიზისი ვერ შევაკავეთ, მცირე
ხნით, ოლონდ ულმობლად გავის-
რისებით. ურთიერთქიშპი იყო
ხვარიზმელთა, მონლოლთა, ყი-
ზილბაშთა ჩვენზე მძლავრობის
უმთავრესი მიზეზთაგანი. არასო-
დეს არ შოსულა ხსნა გარედან.
ტყუილად გვაყვედრის ზოგიერთი
მეზობელი დახმარებას. ვახტანგ
გორგასალი ჰუნებმა დააღალატეს,
რუსულანი ჯერ აღგილობრივმა
„სპარსელებმა“, შემდეგ ევროპე-
ლებმა, ვახტანგ VI და ერეკლე
II რომანვებმა. ჩვენი გადარ-
ჩენა ეროვნულ ძალთა შენივთე-
ბით მოხერხდება. პოლიტიკური
უნისონი ქართველთა იყო „აღდ-
გენა-გამოხსნის“ უცელაშე ხწორი
შეთოლი, პოლიტიკური უნისო-
ნის კლასიკური მოდელი მოგვ-
ცა დავით IV აღმაშენებელმა. გვი-
ან შუასაუკუნეებში პოლიტიკუ-
რი უნისონი მცირე ხნით თუ გა-
იელვებდა მხოლოდ. ეს გაელვე-
ბაც საკმარისი იყო ჩვენი არსე-
ბობის დროის ლერძის ეროვნუ-
ლი შინაარსის შესანარჩუნებლად.

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ ପରୀକ୍ଷାକାରୀ

მიცემით. შრავალპარტიულ არჩევნებში ხალხმა გამოხატა თავისი ნება, შეიძლება ვიდამათოთ საერთო-სახალხო პოლიტიკური ცნობიერების ხარისხზე; დასაშვებია ისიც, გვქონდეს საკუთარი ხედვის. კუთხე, ორიგინალური ათვლის წერტილი. გაგრამ არ აღიარო რეალობა, ყოვლად შეუწყნარებელია. რეალური არის სამი რამ:

1. ამომრჩეველთა უდიდესმა ნაწილმა უარი უთხრა ძველ რეუიმს.
2. ამომრჩეველმა მიატოვა ე. წ. შუალედური ინტელიგენტური მოძრაობა.
3. ამომრჩეველმა მაქსიმალურად დაუჭირა მხარი „მრგვალ მაგიდას“. მაშასადამე, „მრგვალმა მაგიდამ“ ბ-ნ ზეიად გამსახურდიას მეთაურობით მოახდინა თითქოს შეუძლებელი — გარდატეხა მშვიდობიანი გზით, სულ 12

ერთად ყოფილიყვანება, ზორი კერაფერს დაგვაკლებდა. ქართველთა ეროვნულ ხასიათში ღალატი არა ზის. გამონაკლისები მხედველობაში არ მიიღება. მაშასადამე, გთხოვთ ზუსტად გაიგოთ. საშიშროებას გვიქმნიდა ორი თვისება: 1) თანდაყოლილი ამბიციურობა და 2) შეძენილი „უცხოთა სამსახურისადმი“ მიღრეკილება. თანდაყოლილი ამბიციურობა ერის ულექტიურ მეხსიერებაში ძველი სიღიადის დამახინჯებული გადმონაშთია. ჩვენ გვაქვს ერთი უბრა-რი ხალხური ლექსი, საოცრალ ტევადი შინაარსისა. „ზღაპარ იყო, ზღაპარ იყო, ჭალას ჩიტი მომკვდარიყო, დიდ ქვაბშია არ ეტია პატარაში ლალად იყო“. ასე მგრივია, სწორედ აქაა გაცხადებული უზთი უცნაურობა ქართველთა პატარა საქართველოში არ იყარება ქართველი, გარეთ გასული დიდ სივრცეში აღარ ეტევა და დამპყრობელი იმპერიის სათავე-

პირველმა ჩეგისტა. ივ. ჭავაიძე შვილი, ჩანს, სასტიკად განიცდიდა „პოლიტიკაში“ გარევას. სულ მალე მას კათედრაზე, ლექციის კრთხვისას, სისხლი ჩაეტკა და გარდაიცვალა. კომპარატისი ზოგჯერ საჭიროა. აუცილებელიც. უკანდახევაც არაიშვიათად ტაქტიკური სვლაა. ეს კარგად იცის მეცვე ზამარის ისტორიკოსმა, რომელიც მიუთითებდა, რომ „არს უამი შეტევისა და არს უამი ხივლოოლვისა“. კეშმარიტი პოლიტიკოსი ისაა, ვინც ზუსტად განსაზღვრავს უკანდახევის (სილვტოლვის) და შეტევის მომენტს. აბა როგორ გნებავთ, სულ თავწიკვეთილი უნდა ყოფილიყო ქართული ინტელექტუალიზმი? არ მინდა, ვინძემ ცუდად გამიგოს, ხანდახან ვფიქრობ, ხომ არ სჯობდა, ა. ახმეტელი ლ. ბერიასაც „მოფერებოდა“, აკი „მოეფერა“ ის სტალინს, შე-

ბაგრატიონება თკი სასტიკად გმისმა უწმინდი ბით მოისმინა კაცი მშობელი ლდ ხაუთარ სშინ ის ორმაგა სია, ერთი რომელ არ დაჲრმერე დიღხანს თითქოს თავის „ოდონდ კომპ მხოლოდ ერის თდეს კაცი. დამვნებისთვის“ ვუხრი მის უწმდლევანდელობ. ჩვენ გამოვიარები ლეპროზური წნეხი. რ საქანი მივცეთ იქნებ აღარც სჭეჭვა. ჩვენი რება ისაა, რ

საათში კომუნისტური რეჟიმი შეცვალა ეროვნული მმართველობით.

რეალურია ისიც, რომ ქართველმა ხალხმა ეროვნული მოძრაობის გზრუნავი პერსონიფიცირება მოახდინა. ეროვნული მოძრაობის სიმბოლოდ ჯერ დაინახა ერთი პიროვნება (ე. ი. მთელი მოძრაობის პერსონიფიცირება მოხდა), მერე ლიდერის რეიტინგი გადაიტანა მისი პროგრამით დარაზმულ სხვა პერსონებზე. წამყვანი „ლოკომოტივის“ ზემძღვავრმა ავტორიტეტშა ციცაბო საარჩევნო მაგისტრალზე მეტეორივით გაიყვანა 155-რონდიანი ზემძიმე ეშელონი. მოგვწონს თუ არ მოგვწონს, ეს ახეა! აქ სხვა სიმართლე არ არსებობს. თუ გვინდა ხალხის არჩევანს, პარივი ვცეთ. კიდევაც უნდა დავე-

ებისაკენ მიისწრაფის. ჩვენ ვლაპარაკობთ ხშირად ი. სტალინზე, ს. ორჯონიქიძესა და ლ. ბერიაზე. გვავიწყდება, რომ ქართველები მბრძანებლობდნენ ეგვიპტე-სირიაში, ლიბიაში, ინდოეთში, ხელში ეჭირათ ირანისა და თურქეთის მბრძანებლური სიმაღლეები. მხოლოდ ეგვიპტე-სირიაში 47 მმართველი მაინც დაითვლება ქართველი წარმოშობის მქონე. სხვათაშორის, მათაც ბელადები ერქვათ. არც ერთ მათგანს არაფერი სიკეთე არ მოუტანია საქართველოსათვის. მათი სისხლი უკვალოდ შეიშრო აზიისა და აფრიკის უკიდეგანო ქვიშრობებმა 1631 წელს ირანის უზარმაზარმა ლაშქარმა ქართლი და კახეთი მეცე როსტომს დაუმორჩილა. შემოსული

ეჭიდა სატანას, მორალურად გაიმარჯვა... თუმცა.. ეს საუბარი სხვა მიზნით წამოვიწყე, საქმე ისაა, რომ ტოტალური იდეოლოგიური წნების, ქვეშ გატარებულ საზოგადოებაში ცოტანი არიან წმინდანები, ზვარაკად რომ ეწირებიან. ყველა მებრძოლი ვარ იქნება. ზოგჯერ ბრძოლას სხვა მეთოდი აქვს. ყველა, ვინც იარაღით ხელში არ იბრძვის, მიტნაკლებად „კომფორმისტია“. „კომფორმისტიც“ არაა საწყენი. არ მეიძლება ასეთ განსაცდელ გამოვლილ საზოგადოებას ზოგადი ზნეობრივი კრიტერიუმით შევუდგეთ. საჭირო შემთხვევაში ყველას აღმოაჩნდება თუნდაც უნებლიერ შეცოდებაც. აბხოლუტურად უველას, მათ გარდა, ვინც აშკარად არ იბრძვის.

მორჩილოთ გამოხატულ ნებას.

დღეს ოპოზიციაში დგომა ფრიად მომგებიანია; ბაზარი გაძვირდა, დეფიციტი გალრმავდა, სამეურნეო ნგრევა შეინიშნება, ენერგეტიკული კრიზისი სახეზეა, ანარქია ძლიერდება. ასეთ შემთხვევაში ობივატელმა ეგებ ყველაფერი ახალ მთავრობაზე გადატეხოს. მით უმეტეს, საერთო-საკავშირო მექანიზმი საკმაოდ ქმედითია. კანელებს უყვართ ანდაზა: „ამ მთავრობის დედა ვატირე, რაც უდი ამინდია“-ო. ანდაზა სახუმაროა, რადგან ყველამ იცის, ამინდი მთავრობას არ ექვემდებარება. ამ გამოთქმაშია ხალხის თვითკრიტიკა. მინიშნებულია, რომ ზოგჯერ მასას წალეკავს ხოლშე ქვენაგრძნობები. ასეთ დროს კი მთავრობას, თუ გინდა, მზის დაბნელებასაც დააბრალებ.

ჩვენ რომ დამოუკიდებელი ქვეყანა ვიყოთ, მაშინ არც ერთი პრობლემა არ მიიღებდა ესოდებ სიმწვავეს. პროცესის სიოთულე მდგომარეობს ჩვენს ფაქტობრივ და ნაწილობრივ იურიდიულ სტატუსში — დღეს ისევ ვართ მსოფლიოში ყველაზე დიდ სახელმწიფოში. მართალია, ეს დამშეულთა ქვეყანაა, მაგრამ მისი სამხედრო პოტენციალი გიგანტურია. თუმცა რად გვინდა გიგანტურობა, განა 1921 წლის თებერვალში 16000-და რუსულმა არმიამ არ დაგვამარცხა? აქედან გამომდინარე, ოპოზიცია მომგებიანი კი არის, ოდონდფრიად საშიშია — არ დაზიანდეს საერთო ქართული საქმე, არ დავასხათ წყალი მტრის წისქვილზე. დავუშვათ, დესტაბილიზაციამ დაამხო ეს უზენაესი საბჭო, რას მივიღებთ? პრეზიდენტის მმართველოთ გამოხატულ ნებას.

მტრის ლაშქარში ყველა მესამე ქართველი იყო. სამშობლოს უნდა ემსახურო — ეს უმთავრესი მოწოდება — პატრიოტულიცაა, ლვითიურიც და პრაქტიკულიც. 1795 წელს სექტემბერში ერეკლე II-ს 3 ათასი კაცი ჰყავდა, ამ დროს ეგვიპტეში, თურქეთში, ირანში და რუსეთში 30000 პროფესიონალი ქართველი მეომარი იყო. ისტორიამ დაადასტურა, არც ერთ ხალხს არ დაუფასებია გურჯების სამსახური, ყველამ „დიდი ბელადების“ გვამებიც უკან მოგვიყარა. ამჯერად არ შევეხები საკითხის ამ მხარეს. მინდა მკითხველი გავარკვიო ე. წ. „უნებლიერ, პერმანენტული ღალატის“ რეციდივში. ეგებ არც იყოს სწორი ცნება „ღალატის“ ამ გაგებით მოტანა. ამიტომაც მკითხველს ვთხოვ უურადლება მიაქციოს — ეს ხიტუვა ბრჭყალებშია ჩასმული.

3. პერმანენტული „ღალატის“ შესახებ

ჩვენი ერთ ხშირად იყო რომელიმე მპყრობელი იმპერიის ქვეშევრდომი. ასეთ დროს ხდებოდა ან რადიკალური დაპირისპირება, რაც იწვევდა ფიზიკური გაქრობის საფრთხეს ან კომპრომისული თანამშრომლობა-დათმობა რაღაცის შენარჩუნების მიზნით. ხსნა მდგომარეობდა ამ ორი მიმართულების თანაარსებობაში. ერთი ხმალს იქნევდა, მეორე კომპრომისზე მიღიოდა. ეს საკითხები უფრო ვრცლიდ სხვაგან გვაქვს განხილული. აქ მხოლოდ უკანასკნელ პრერიოდს შევეხებით. კომპრომისული მართვა-გამგეობის ერთერთ ფორმას წარმოადგენდა ე. წ. საბჭოთა პერიოდი.

ავილოთ გამოჩენილი მეცნიერი, ან შესანიშნავი მწერალი, ან მშვინერი ხელოვანი.

ისინი არიან პატრიოტები, მთელი არსით ეშვახურებიან მეცნიერებას, ხელოვნებას, ლიტერატურას. მოდიან ყოველდღე სამსახურში და რაც უფრო პატიოსნად მუშაობენ, უფრო მეტად განამტკიციცებენ იმ პოლიტიკურ სისტემას, რომელსაც მათი სამშობლო მარწყებებში ჰყავს მოქცეული. ეს ეხება მუშასაც, გლეხსაც. არა და არც გაჩერება არ შეიძლება. საკიროა საკვები, სულიერი საზრდო. მაშასადამე ყველა (ისევ იმათ გარდა, ვინც იარაღით ხელში აშკარად იბრძვის), უნებლიერ დავალდება პერმანენტული „ღალატის“ მიკრობით. მაგრამ განა ეს ლალატია? ეს ხომ ტაქტიკური სვლებია! ერთ გადახვევას კიდევ გავაკეთებ. ამ ათი წლის წინათ დაისახა ქართული ეკლესიის ისტორიის ნარკვევების დაწერა. მე დამევალა მე-16-17-ე საუკუნეების ისტორია. თუმცა ეს მაშინ ვერ მოხერხდა. ვისარგებლე ამ შემთხვევით და უწმინდეს ილია მეორეს აუდენცია ვთხოვე. ჩემდა სამაყოდ დაუყოვნებლივ მიმიღო. შესაძლოა ბატონ ილია II-ს აღარ ახსოვდეს მისთვის ეს ჩვეულებრივი ვიზიტი, მე კი ღრმად ჩამრჩა მეხსიერებაში. მე დავსვი მტკიცენეული კითხვა, როგორ აფასებს ქართული ეკლესიის საკეთმპყრობელი ისტორიულ პიროვნებებს, რომელთაც პოლიტიკური მოხაზრებებით ეროვნულის გადაჩენის მიზნით, ფორმალურად მიატოვეს ქრისტიანიზმი და ისლამი მიიღეს? ჩვენი ძნელებელი ისტორიით იყო შეპირობებული, რომ მაპმადიანები იყვნენ სიმონ I დიდი, გიორგი სააკაძე, ვახტანგ V,

გადოების დარსებაში დების შერჩევა მთხუაც იმდენი პარტია ძნელია რაიმე მოფიქრება. გნეუს პზოგადოება ჩამოაყად ეწყინათ და წავიდნენ რის არ მიხუმრია. რა დართმთავარი არც რებით გამოირჩეოდა, ვნებით, მაგრამ საოც შობილური მაგალითობის აუჯანყდა სენტორიუსი, ესპანეთის ებრძოლი სამშობლოს ვრი მოშრე ჰყავდა ნაც არ შეუწყვეტია რა. ეპატიუებოდნენ რომში. უგზავნილენ ცნობებს. გნეუს პონ ხებული სენატორის ქივი ჩაუვარდა ხერომი. ზღვა სისხლიდა, მეამბოხის არქივი ვნებულიყო. გნეუს პერიოდი საჭაროდ, წაუკვივი რა... და გადაარჩინა ქალაქო რმს, ნუთუწლის წინათ უკეთენ? შავი ლრუბლები რთულ ცაზე. გადაგლობელ ერთიანობა, „საერთო ნიადაგი“. როდესაც ვლაპარაკო ესი სირთულეები გალობაში, თორემ ჩვენ უკვი იწყებს აღმა და ბოლოს ერთი მულებთ უზენაეს საგაბანილი იყოს. რაც ქართველები ჩურალით? არსებობს მიმართულება, მასთან და კი აუცილებელი რი მანევრები. ნურ

საკუთარ სახლები

ივანე ჯავახიშვილის სახელო-
ს აბილისის სახელმწიფო უნი-
კიტეტის სხდომათა დარ-
ჩში ორ დღეს მუშაობდა
მეცნიერო კონფერენცია თემა-
ზე: „საქართველოს დამოკრატი-
ული რესპუბლიკა“. მისი მოთავე-
ო იყვნენ უნივერსიტეტის რუსე-
ოს ისტორიისა და სოცეტოლოგი-
უ კათედრა და საქართველოს სა-
ტორიო საზოგადოებასთან არსე-
ული ახალგაზრდა ისტორიკოს-
ა ასოციაცია. თემაზე ვრცლად
აუბრა საქართველოს მეცნიე-
რებათა აკადემიის წევრ-კორეს-
უნდენტმა, პროფესორმა აკაკი
ურგულაძემ.

იმთავითვე განსაკუთრებული
ურადლება მიიპყრო ისტორიის
ეცნიერებათა დოქტორის, პრო-
ფესორ ლევან თოიძის მოხსენებამ
სამხრეთ ასეთის ავტონომიური
ლქის შექმნის საჭიროებისა-
თ საქართველოს მეცნიერებათა
კადემიის წევრ-კორესპონდენტ-
მა, პროფესორ ვახტანგ შამილაძ-
ეს მოხსენებამ „აჭარის ავტონო-
მის შექმნის ისტორიისათვის“
910-1920 წ. წ.“.

თავადვე კარგად მოეხსენება
ვენს მკითხველს, რომ ქართველი
ობუნისტი ხელმძღვანელების
ბადალებული ინტერნაციონალ-
ზმის ნიშნით განხორციელებულ

ოუკიდებლობის გზაზე შემდგარ
რესპუბლიკები. როგორც ისტორ.
იული ანალიზიდან ჩანს, ჩვენა
ერმა არაერთგზის იწვნია რუსეთთ
ან დადებული ასეთი ხელშეკ-
რულების ფარსიც და სინამდვილ-
ეც.

„საქართველოს დამოკურდებლ
ობის აღდგენა და თავისუფლებ-
ის გაკვეთილები“, „ქართული პა-
რლამენტის სათავეებთან“, — ას-
ეთი მოხსენებებით წარდგნე
მსმენელთა წინაშე პროფესორ
ვახტანგ ქანჭლავა და ახალგაზ.
რდა ისტორიკოსთა ასოციაციი
პრეზიდენტი, ისტორიის მეცნიე-
რებათა კანდიდატი პაატა სურგ
ულაძე.

საქართველოს დემოკრატიულ
რესპუბლიკისა და პოლონეთი
ურთიერთობის ისტორიაზე ისაუბრ
კონფერენციის სტუმარმა, ლუბ
ლიანის უნივერსიტეტის პროფეს
ორმა მარეკ მონძაბმა, აჭვე აღ
ინიშნა ისიც, რომ იგი საქართვე-
ლოს მეოცე საუკუნის პრობლე
მატიკის ერთადერთი მკვლევარი
პოლონეთში.

დიდი ინტერესით მოისმინე
პროფესორ გიორგი ციციშვილ
ის მოხსენება „30-იანი წლები
რეპრესიების მეცნიერული შეს
წავლისათვის“, რომელსაც საფუძ
ვლალ დაედო სახელმწიფო უში
შემდგრადების მიზანით.

იტეროვანულ, დაარა აულეიონი მოლიტვის, ბევრ სხვა უბედურ-ბებთან ერთად საბოლოოდ, თლიანი ქართული სხეულის ავ-კონომიურ ერთეულებად დაშლა-აქცეციაცება მოჰყვა. იგი დიდ როვნულ სატკივარად გადმოეცა ვენს თაობებს. დღევანდელი რე-ლობა ნათლად მოწმობს, რომ თა-ის დროზე მოხერხებულად ჩადე-ული იმპერიული პოლიტიკის ნობილი ფორმულის მექანიზმი კვე მოქმედებს.

ზემოთ დასახელებულ მოხსე-ებათა გამო გაიმართა საინტერე-სო მეცნიერული პაექტობა ტერ-ინის „სამხრეთ ოსეთის“ ისტო-რიასთან დაკავშირებით, აგრეთ-ვე იმის თაობაზე, თუ რამდენ-დ მოიცავს სახელწოდება „სამა-აბლო“ ყოფილი სამხრეთ ოსეთ-ს ოლქის მთელ ტერიტორიას და სხვა. კონფერენცია ერთსულ-ვანი იყო ისტორიული სამართ-ლიანობის აღდგენისათვის უზენა-სი საბჭოს გადაწყვეტილებათა არანაშამიატები; თავს ასეთ-

მოხების კონტერის არეალი უკანასკნელ ხანს მოძიებულ დოკუმენტები. სიტყვამ მოიტან და აქვე ისიც მინდა ვაუწყო მეო-თხველს, რომ ბატონმა გიორგ ციციშვილმა თბილისის სახელმწი იფო უნივერსიტეტში უკვი ალ-რა ზემოხსენებული არქივის მე-ცნიერული შესწავლისა და დოკუ-მენტების გამოქვეყნების საკითხ-რასაც უალრესად დიდი მნიშვნე-ლობა ენიჭება ჩვენი ერის უა-ლესი ისტორიის სწორ, აბიექტურ შესწავლა-გაანალიზებისათვი- სახალხო გვარდიის ფენომენზე ჩვენს ისტორიაში საინტერესო სა-უბარი გამართა ჩვენი მკითხველ ისთვის ცნობილმა მკვლევარმა დ პუბლიცისტმა ედიშერ გიორგაძე მოხსენებაში „ვალიკო ჯულეული“. თემათა მრავალფეროვნებითა დ აქტუალობით, შალალი პროფესი-ონალიზმით წარსდგნენ აუდიტო-რიის წინაშე თბილისის სახელმწი ფო უნივერსიტეტის ახალგაზრდა მეცნიერები ნესტან კირთაძე, დ ამ თარიხის შემთხვევაში თავი აკორ-

მოხსენებებთან დადასტურება-
ში. მოხსენებებთან დაკავშირებით
აინტერესო კომენტარი გააკეთა
საქართველოს მეცნიერებათა აკა-
დემიის წევრ-კორესპონდენტმა,
პროფესორმა მარიამ ლორთქიფან-
იძემ. მან დამსწრე საზოგადოებას
მოუთხრო ისიც, თუ როგორ აშ-
კარად აყალბებდნენ წლების მან-
ქილზე პარტიული და საბჭოთა
ნელისუფლების მხარდაჭერით
ჩეგიონის მეცნიერი მკვლევარე-
ბი ჰემარიტ ისტორიას და ოსი
ეროვნების მოსახლეობის წარსულ-
ს აღწერას ისტორიული შიდა ქა-
ნათლის ტერიტორიაზე პალეოლი-
თის ხანიდან იწყებდნენ. ასე
დღებოდა მათ მიერ წარმოდგენი-
ლი დისერტაციების დაცვის დროს,
ასე იყო ოსეთის ისტორიის ნარ-
ავევების დაწერის დროსაც, თუ-
მცა საქართველოს მეცნიერებათა
აკადემია და სპეციალიზებული
სამეცნიერო საბჭოები კველა
შემთხვევაში მედგარ წინააღმ-
დეგობას უწევდნენ ყოველ ასეთ
ცდას.

კარგარობის ანირეალიზაციის შე-
დასტურება-
ში დაონიავილი და გიორგ
ახელედიანი. იგრეოვე ა. მიუკ-
ვიჩის სახელობის პოზნანის უნი-
ვერსიტეტის თანამშრომელი ა.
ჯეი ფურიერი.

28 თებერვალს ჩესპუბლიკუ-
მა სამეცნიერო კონფერენცი-
მუშაობა დასრულა.

შედეგების შეჯამებისას გამო-
ცლ მეცნიერ ისტორიკოსთა აღ-
იარებით კონფერენცია უაღრესა
საჭირო და დროული ლონისძი-
ბა იყო. მომავალშიც არაერთგზ
უნდა მოეწყოს. აქვე გამოითქ-
სურვილი იმის თაობაზეც, რომ უ-
ივერსიტეტის ხელმძღვანელობ
მხარდაჭერით, უახლოეს მომა-
ილში გამოქვეყნდეს სამეცნიე-
რო ბული.

დასასრულ ყურადღება გაა-
ხვილა კიდევ ერთ პრაქტიკულ ს-
კითხზე; კერძოდ: ჩვენი საინფო-
რაციო საშუალებები ეხმაურებ-
ან სამოგადოებრიობის დიდ ი-
ტერესს და ფართოდ აშუქებენ მ-
სალებს უახლესი ისტორიული წ-
რსულიდან, რაც უდაცოდ არ
საჭმა, მაგრამ შეინიშნება

კაოვარლის უინგერსიტეტის ზო-
ბლიოთეკაში მოპოვებული დოკუ-
მენტების ანალიზით წარიქართა
დოკუმენტ ავთანდილ მენთეშაშვი-
ლის მოხსენება — „საბჭოთა რუ-
სეთის შიერ 1920 წლის 7 მაის-
ის ხელშეკრულების მუხლების
დარღვევის საკითხსისათვის“. ამ
პრობლემასაც თანამედროვე იღე-
რადობა შეიცა სწორედ ახლა,
როდესაც ცენტრი ენერგიული
ემზადება, ფართო დემოკრატიუ-
ლი და სუვერენული მაკიაჟით
შეალაპაზოს ახალი სამოკავშირეო
ხელშეკრულება და კვლავ იმპე-
რიულ სტრუქტურას დაუკვემდი-
ბაროს თავისუფლებისა და დამ-

